

Monumentnummer*: 518909

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 mei 2006
Kadaster deel/nr 82786/37

*Woonplaats** Haghorst
*Gemeente** Hilvarenbeek
*Provincie** Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hilvarenbeek	N			1622
Hilvarenbeek	N			1658
Hilvarenbeek	N			1659
Hilvarenbeek	N			1878

*Omschrijving***

Inleiding.

SCHUTSLUIS nummer IV, aangelegd in 1923, uitgevoerd als bajonetsluis.

Hoewel de ontwikkeling van electromotoren in een beginstadium verkeerde, werden alle sluisen toch met dergelijke motoren uitgerust.

De sluisdeuren zijn in 1965-1966 vernieuwd.

Omschrijving.

De schutsluis bestaat uit een bajonetsluis met boven- en beneden sluishoofd. Het geheel is utilitair uitgevoerd, zonder decoratie. De sluishoofden zijn van machinale baksteen met afgeronde granieten hoekblokken en dekstenen. Er zijn bovendien ter versterking gietstalen aanslaglijsten aanwezig. Elk sluishoofd heeft twee stel vernieuwde houten puntdeuren, waarop een loopbrug met reling. De deuren zijn voorzien van gietstalen halsbeugels die middels stangen zijn verbonden met door electromotoren aangedreven panamawielen. Deze panamawielen bevinden zich in de trottoirs langs de schutkolken. De kassen waarin de wielen zich bevinden zijn afgesloten door stalen luiken.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Aan de bovenzijde zijn de schutwanden voorzien van betonnen dekzerken met gietstalen aanslagstijlen. Langs de schutkolken liggen betegelde trottoirs, waarin een groot aantal vaste bolders is geplaatst.

Het vullen en ledigen van de schutkolken voltrekt zich via omloopriolen die in de gemetselde sluiswanden zijn aangebracht: deze zijn af te sluiten met behulp van elektrisch bediende cilinderschuiven. Bij de hierboven beschreven draaibare bolders bevinden zich ook cirkelvormige stalen afdekplaten voor de plaatstalen kokers waarin de elektrisch bediende cilinderschuiven zijn geplaatst waarmee de omloopriolen worden bediend. Voor de ingang van sluis zijn remmingwerken en meerstoelen geplaatst uit ca. 1923, waar de schepen tijdens het wachten konden aanmeren.

Waardering.

De schutsluis is van algemeen belang. Het object heeft cultuurhistorische waarden als uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling door het creëren van een oost-westverbinding door middel van de aanleg van een kanaal in het zuiden van Nederland. Het is tevens van belang als bijzonder voorbeeld van een technische ontwikkeling, onder meer de vroege toepassing van electromotoren. Het heeft ensemblewaarden als onderdeel van een groter geheel, namelijk de infrastructuur samenhangend met het Wilhelminakanaal. De sluis is gaaf bewaard gebleven, in samenhang met de nog aanwezige oorspronkelijke aanleg en de structurele en visuele gaafheid van het gehele complex.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Waterkering en -doorlaat

Brug(C)

Functie

Schutsluis

Doorlaatbrug